

ZAŁĄCZNIK
do uchwały Nr XXIV/107/08
Rady Gminy Solec-Zdrój
z dnia 29 grudnia 2008r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

na 2009 rok

W GMINIE SOLEC-ZDRÓJ

Część pierwsza

ANALIZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I NAPRAWCZEJ

I. Liczebność oraz struktura wiekowa i społeczno-zawodowa mieszkańców Gminy Solec-Zdrój.

Dane statystyczne dotyczące liczebności i struktury wiekowej mieszkańców Gminy Solec- Zdrój przedstawiono w tabeli 1. W strukturze zawodowej mieszkańców dominującą grupę stanowią rodziny utrzymujące się wyłącznie z rolnictwa lub zatrudnione jednocześnie w rolnictwie i sektorze poza rolniczym. Liczbę osób pozostających bez pracy przedstawiono w tabeli 2. Pod względem wskaźnika bezrobocia Gmina Solec- Zdrój prezentuje się stosunkowo korzystnie na tle gmin ościennych takich jak: Nowy Korczyn, Pacanów, Stopnica i Wiślica, gdzie zjawisko to osiąga wyższy poziom.

Tabela 1. Mieszkańcy Gminy Solec-Zdrój w latach 2000-2008.

Rok	Liczba osób	Odsetek mieszkańców w wieku [%]		
		Szkolnym ¹	Produkcyjnym ²	Poprodukcyjnym ³
2000	5356	17,5	54,9	19,9
2001	5303	17,1	55,8	19,7
2002	5264	16,8	56,4	19,8
2003	5241	16,6	57,1	19,5
2004	5210	16,4	57,9	19,4
2005	5200	20,93	59,84	19,23
2006	5176	21,60	59,24	19,16
2007	5 134	15,48	59,46	19,20
2008	5 120	15, 86	59,90	18,83

¹ dzieci i młodzież w wieku od 7-18 lat

² mężczyźni w wieku od 19-65 lat, kobiety w wieku od 19-60 lat

³ mężczyźni w wieku powyżej 65 lat, kobiety powyżej 60 lat

Tabela 2 Bezrobocie w gminie Solec-Zdrój w latach 1999-2007

Rok	Liczba osób	Bez prawa do zasiłku		w tym	
		osób	odsetek	absolwenci	Zwolnieni grupowo
1999	252	223	88,5 %	18	5
2000	318	277	87,1 %	28	11
2001	317	283	89,2 %	25	8
2002	299	278	93%	17	0
2003	303	279	92,08%	17	0
2004	306	283	92,48%	-	0
2005	292	265	90,75%	-	1
2006	230	208	90,43%	-	1
2 007	185	162	87,5 %	-	1

II. Analiza stanu problemów alkoholowych.

1.Liczebność punktów sprzedaży napojów alkoholowych w odniesieniu do liczby mieszkańców.

Na terenie Gminy Solec- Zdrój aktualnie funkcjonuje 29 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Sieć sprzedaży prezentuje tabela 3.

Tabela 3. Sieć sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Solec-Zdrój w 2008 r.

OGÓLEM (wszystkich punktów)	Z NAPOJAMI PRZEZNACZONYMI DO SPOŻYCIA							
	Poza miejscem sprzedaży				W miejscu sprzedaży			
	Wg zawartości alkoholu				Wg zawartości alkoholu			
	Razem	Do 4,5 %	Od 4,5 % do 18%	Pow. 18 %	Razem	Do 4,5 %	Od 4,5 % do 18%	Pow. 18 %
29	21	21	21	16	8	8	4	4

W roku 2008 na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało 177 mieszkańców gminy.

2. Problemy zdrowotne i społeczno-ekonomiczne występujące w związku z uzależnieniem i nadużywaniem alkoholu.

Nadmierne spożywanie napojów alkoholowych powoduje szereg zaburzeń czynności psychofizycznych i uszkodzenia praktycznie wszystkich narządów wewnętrznych. Specyficzną cechą choroby alkoholowej jest to, że dotyczy ona również rodzin osób uzależnionych, bowiem to ich członkowie ponoszą większość konsekwencji psychospołecznych i ekonomicznych związanych z alkoholem. Najczęściej jest to zła sytuacja materialna. Z przeprowadzanych przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych wynika, że symptomy związane z patologią alkoholową występują co najmniej w kilkudziesięciu rodzinach objętych pomocą społeczną. Często bywa to przemoc oraz inne zjawiska patologiczne. Rodzina nie jest w stanie zignorować czy też uciec od problemu jakim jest pijący. Członkowie rodziny próbują przystosować się do zagrożeń jakie stwarza alkoholik. Takie przystosowanie pozwala na przetrwanie w trudnych i bolesnych okolicznościach. Staje się jednak pułapką, w której zostaje zamknięte pragnienie normalnego i bezpiecznego życia rodzinnego. Małżonkowie i dzieci osoby uzależnionej albo rozpaczliwie próbują powstrzymać jej picie albo rezygnują z nadziei na lepsze życie. Oznacza to często głębokie uwikłanie w chorobę alkoholową małżonka lub rodzica, które określa się jako współuzależnienie.

3. Naruszanie prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu.

Na podstawie informacji udostępnionych przez Posterunek Policji w Solcu-Zdroju dostrzeżono związek pomiędzy nadmiernym spożywaniem napojów alkoholowych a naruszaniem prawa i porządku publicznego. Zestawienie powyższych faktów prezentuje tabela 4.

Tabela 4. Zestawienie wykroczeń związanych z nadużywaniem alkoholu w latach 2002 – 2008 r.

Wykroczenia	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Osoby izolowane w pomieszczeniach dla zatrzymanych w celu wytrzeźwienia.	7	25	20	18	9	10	12
2. Kolidy drogowe spowodowane przez nietrzeźwych kierowców.	3	4	0	4	1	2	4
3. Interwencje domowe dotyczące awantur wszczętych po spożyciu alkoholu.	24	110	90	103	100	98	75
4. Wnioski do kolegium dotyczące wykroczeń pozostających w związku ze spożyciem alkoholu.	3	12	16	40	37	30	10
5. naruszenie przepisów kodeksu karnego w zakresie znęcania się nad członkami rodzin.	5	10	20	5	3	4	1

Część druga.

INFORMACJA O REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

I. Analiza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i terapeutycznej.

Na terenie Gminy Solec-Zdrój istnieje punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, który czynny jest w każdy poniedziałek od godziny 7.30 do 10.00 i mieści się w budynku Urzędu Gminy. Pracownik pełniący w punkcie konsultacyjnym dyżur jest zobowiązany przyjąć każdą zgłaszającą się osobę zainteresowaną powyższą problematyką. Pracownik udziela wyczerpujących informacji o chorobie alkoholowej, jej przyczynach, przebiegu i skutkach oraz możliwościach podjęcia leczenia. Ponadto jest zobowiązany udzielić możliwie wszechstronnej pomocy szczególnie tym osobom, które o nią zabiegają lub jej poszukują. Pracownik ma za zadanie informować o procedurze administracyjno-prawnej kierowania osób nadużywających napojów alkoholowych na przymusowe leczenie odwykowe, między innymi w zamkniętych zakładach lecznictwa odwykowego lub o

możliwościach dobrowolnego skorzystania z alternatywnych form leczenia. W punkcie konsultacyjnym można uzyskać informacje na temat przemocy w rodzinie, zwłaszcza z problemem alkoholowym, o formach i metodach przeciwdziałania takim zjawiskom, a także o możliwościach udzielania rodzinom i konkretnym ofiarom przemocy - pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed ponownymi aktami przemocy w rodzinie. Pracownik udziela wsparcia psychologicznego osobom zmuszonym funkcjonować w sytuacji kryzysowej np. ofiarom przemocy domowej oraz służy pomocą na drodze uwolnienia ich od tej przemocy (np. pomoc w redagowaniu pism procesowych). Pracownik zobowiązany jest do zachowania anonimowości zgłaszających się osób i zasłyszanych informacji.

II. Postępowania w sprawach o podjęcie leczenia odwykowego.

Istotnym elementem polityki samorządu Gminy Solec- Zdrój w zakresie uzależnień jest profilaktyczna i naprawcza działalność prowadzona przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład GKRPA powołano następujące osoby: Artur Cygan - przewodniczący oraz członkowie: Janina Cygan (pedagog), Bożena Nowak (nauczycielka z Gimnazjum), Alicja Matus (pracownik Urzędu Gminy), Józef Stojek (kierownik Posterunku Policji w Solcu -Zdroju), Maria Zembala (pracownik socjalny). Ponadto ustanowiono pełnomocnika realizacji zadań wynikających z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Solec- Zdrój, którym został Artur Cygan.

W 2008 r. prowadzono postępowania w odniesieniu do 32 osób. Przygotowano i skierowano do Sądu Rejonowego 8 wniosków o wydanie orzeczenia o leczeniu przymusowym. Pozostałe osoby uczęszczają na indywidualne spotkania z instruktorem terapii w punkcie konsultacyjnym.

Z tytułu udziału w posiedzeniu Komisji członkowi przysługuje każdorazowo wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości równowartości diety przysługującej pracownikom z tytułu podróży służbowej na terenie kraju. W związku z tym, że wynagrodzenie to ma zrekompensować osobom pracującym utracony zarobek, przysługuje ono jedynie wówczas, gdy członek Komisji nie otrzymał równocześnie wynagrodzenia z zakładu pracy.

W rezultacie dotychczasowych doświadczeń stwierdzono, że najsłabszym ogniwem analizowanego systemu jest lecnictwo odwykowe, bowiem pacjenci, którzy zostali na podstawie orzeczenia sądowego zobowiązani na wniosek GKRPA do podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie stacjonarnym, oczekują około 1 roku na uzyskanie miejsca na oddziale zamkniętym.

GKRPA na bieżąco współpracuje z: Posterunkiem Policji w Solcu-Zdroju, GOPS, Sądem Rejonowym i Poradnią Leczenia Uzależnień w Busku- Zdroju.

III. Realizacja programów profilaktycznych na terenie placówek oświatowych.

W 2008 r. 21 dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, wyjechało na kolonie letnie.

Również w bieżącym roku Pani Bożena Nowak przeprowadziła w ramach zajęć pozalekcyjnych z klasami trzecimi Samorządowego Gimnazjum w Solcu Zdroju wielopoziomowy program profilaktyczny „Veto wobec przemocy, alkoholu i narkotyków”. W sumie były to 64 godziny zajęć.

Gmina Solec- Zdrój uczestniczyła w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”, która skierowana była do młodych ludzi a poświęcona była promocji zdrowego stylu życia jako alternatywy wobec sięgania po środki uzależniające.

Przedsięwzięcia te były finansowane ze środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Część trzecia.

CELE NA 2009 ROK.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
2. Doskonalenie sposobów rozwiązywania istniejących problemów alkoholowych oraz towarzyszącej im degradacji społeczno-ekonomicznej rodzin osób uzależnionych.
3. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.
4. Prowadzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i kierowanie osób uzależnionych, nadmiernie pijących do podjęcia leczenia odwykowego.
5. Wspieranie wszelkich działań kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych mających na celu rozbudzenie zainteresowań dzieci i młodzieży aktywnymi formami spędzania wolnego czasu jako alternatywy dla spożywania alkoholu. Jednostki kulturalne i oświatowe winny włączyć do swojego programu działania propagujące ideę trzeźwości i abstynencji.
6. Samorządowe Gimnazjum winno zapewnić swoim uczniom możliwość wzięcia udziału w specjalistycznych programach mających na celu edukację w zakresie radzenia sobie przez młodzież z zagrożeniami ze strony alkoholu i narkotyków.
7. Wspieranie wszelkich inicjatyw zmierzających do aktywizacji środowisk wspomagających proces wychodzenia z nałogu alkoholowego oraz utrzymanie abstynencji osób, które przeszły terapię odwykową, w tym tworzenie ośrodków wsparcia i świetlic socjoterapeutycznych.

8. Prewencja i kontrola w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi na terenie Gminy Solec- Zdrój.
9. Objęcie szczególną opieką dzieci z rodzin patologicznych, czy też zagrożonych patologią związaną z nadużywaniem alkoholu w środowisku rodzinnym.
10. Zagwarantowanie uczniom, zarówno szkół podstawowych jak i gimnazjum, dogłębnego poznania zagrożeń jakie niesie za sobą uzależnienie od nikotyny, alkoholu, narkotyków, internetu... poprzez organizację programów i widowisk edukacyjnych poświęconych tej tematyce.

Przewodniczący Rady

Zenobiusz Kowalczyk

Część czwarta

PRELIMINARZ WYDATKÓW NA ROK 2009 **z zakresu przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi** **SOLEC-ZDRÓJ**

Lp.	PUNKT PROGRAMU	SPOSÓB REALIZACJI	PLANOWANA KWOTA WYDATKÓW
1.	5	Wspieranie działań kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych; w tym przeprowadzenie imprez promujących zdrowy i trzeźwy tryb życia (konkursy, festyny, imprezy edukacyjne, sportowe, zajęcia pozalekcyjne)	20 000
2.	4	Prowadzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: a) wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji RPA b) opłaty za opinie biegłych c) szkolenia członków Komisji	500 2 000 1 500
3.	10	Programy profilaktyczne	5000
4.	3	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	7000
5.	3,6,7	Prowadzenie ośrodków wsparcia i świetlic socjoterapeutycznych	25000
6.	9	Organizacja dla dzieci z rodzin patologicznych różnych form wypoczynku, wycieczek, wyjazdów, zajęć w ośrodkach edukacyjnych.	12 000
7.	1,2	Finansowanie literatury fachowej i materiałów informacyjno-edukacyjnych o tematyce uzależnień	2 000

RAZEM: 75 000 zł